

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravištvu.

Katoliško izobraževalno društvo v Šenčurju.

(Dopis.)

«... hodi okrog, kakor rjoveč lev, ter išče koga bi požrl.» Ta odstavek iz svetega pisma mi je prišel na misel, ko sem videl v Šenčurju, kamor me je ravno na cvetno nedeljo zanesel slučaj, dolgonoso postavo v podobi kranjskega tebanta, nekdanjega liberalca iz prisilne delavnice. Časi se izpreminjajo, a dekan Koblar menja barvo. Kje so oni krasni časi, ko je govoril v poljanski cerkvi o priliki slavnosti pokojnih slikarjev Šubicev. Iz njegovega govora je vel duh poželenja po prostosti. In banket pri Vidmarju! Naj pojasnim mimogrede tedanje Koblarjevo stališče.

V Šenčurju bi se imel vršiti shod narodne stranke. Zanimanje zanj je bilo splošno. Tedanji liberalni državni poslanec Koblar je imel govoriti o položaju v državnem zboru. Nek član od strani pripravljalnega odbora Šenčurjanov vpraša zaupno Koblarja na omenjenem banketu za njegovo mnenje o shodu. Koblar se na to odreže prav možato: »Prav izvrstno bo šlo, če le Vaši faruceljni ne bodo kaj nagajali.« Ne bil bi omenil tega dogodka, da me ni izvalo v to sedanje Koblarjevo nastopanje. V Šenčurju je še vedno na krmilu eden onih faruceljnov, katerega je g. dekan tako nazvati blagovolil.

Po znanih potih in dogodkih povspel se je nekdanji liberalni kurat na mesto sedanjega klerikalnega dekana in — poturica gorski od Turka — hodi sedaj roko v roki z onim faruceljnom, katerega je tedaj preziral zaradi njegovega političnega mišljenja in pokorščine do škofa, sedaj ga pa prezira zaradi tega, ker ga kot njegov dekan prezirati sme.

V Šenčurju se je ustanovilo katoliško izobraževalno društvo kot konkurent že dvajset let obstoječemu bralnemu društvu. Znano nam je, da se je to zgodilo le na pritisk dekana Koblarja, kateremu primanjkuje v bratomornem klanju ljutih janičarjev. Na

cvetno nedeljo se je vršil ustanovni shod novega društva. Kot govornik je nastopil famozni dr. Lampe.

Med udeleženci sem videl nekaj župnikovih podrepnikov, kateri so sploh povsod zraven, kjer je treba napraviti kako bedarijo. Lampe je res govornik, da malo takih. Klobasal je take, da je skoro vsakemu stavku sledil glasen krohot. Še bolj pa je krohotanje napredovalo, ko so ga udeležniki shoda spoznali kot onega človečka, ki jih hoče izobraziti tako visoko, da bi mu delali družino tam, kamor gre delat pokoro. »Sedaj ne boste, šenčurški fantje, smeli več,« je pridigoval, »peti svojih narodnih pesmi in svojih kvant na vasi, ker dobite druge narodne, katoliško-narodne« — — »Kvante«, oglasi se nek fant, kateremu je Lampetkovo grobo besedičenje že presedalo. Toda dovolj o tem.

Vršila se je volitev v odbor. Brala so se imena predsednika, podpredsednika i. t. d., na to pa se je reklo: Vzdignite roke! In roke so se vzdignile. Volitev je bila končana. Predsednik je župnik, ker tako mora biti, podpredsednik je gospod Matija Vidmar, po domače Predlager, s katerega življenja lepšimi dnevi se bodo Šenčurjani še bavili, če bode izobraževal mlajše oženjene člane v skakanju čez zakonske ojnice. Odborniki pa sami ne vedo, kateri so, ker se boje vprašat župnika.

Veliki boben je nosil neizogibni Bunder. Tudi on bo znal izobraževati mlade fante v tem, »kako k dekletom v vas se gre, kako mladost se vživa zlata.« Pa zna dobro, kakor Kotarjev Miha, ki je na Turškem kradel krompir in potem v hlevu delal pokoro, samo z razločkom, da je bil Miha v hlevu, Bunder pa v ledenici. Miha je kradel krompir, Joža pa je trgal rožice in jedel prepovedan sad. V odboru je tudi neki sedemnajstleten fant, katerega ime za danes zamolčimo z ozirom na zasluge njegovega očeta in ker se mislimo, da je prišel le v hipno zmoto. Če pa ne bode jenjal, povedali bomo, v katerih posebnostih bo lahko izobraževal nadebudne člane.

Ako pridejo na dan vse lepote teh odbornikov, zahvaliti se bodo leti imeli le dekanu Koblarju. Če pride do klanja in pobojev — razprtij je že sedaj dovolj — naj si zapomni dekan Koblar in mali Lampe rek: »Den Teufel, den ich rief, den werde ich niemals los.«

Poučilo

kaj je kurja kolera (kurji typhoid) in kako jo je zatirati.

Deželna vlada kranjska je izdala vsled razpisa c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 31. marca 1903 naslednji razglas:

1. Kakšna je bolezen in kako se razširja. Kurja kolera je nalezljiva, prav lahko prenosljiva bolezen, ki se loti domače kureline, zlasti kokoši, puranov, gosi in rac ter brez izjeme smrtno konča. Zdrava kurelina nalezuje bolezen največkrat, če se nanovo spusti k njej bolna kurelina. Razen tega se širi bolezen tudi s kuretino, ki je na njej poginila, in z odpadki (z jajci, kurjakom, krvjo, drobovjem, perjem i. t. d.) živih ali zaklanih bolnih kokoši, gosi, rac i. t. d. Tudi se more zdrava kurelina okužiti s tem, da pride na ceste ali pašnike, v potoke in kale, kjer je bila poprej bolna kurelina.

2. Kako se kurja kolera spozna. Da je kurelina okužena, se spozna najprej po tem, da se pripete nepričakovani smrtni primeri. Gosi, kokoši, race i. t. d. poginejo večkrat, ne da bi se mogla na njih opaziti kaka očitna znamenja bolezni. Pri natančnejši preiskavi je pa po tem, ko so se pripetili prvi smrtni primeri, opaziti, da so nekatere živali medle in žalostne, da perje šopirijo, perotnice pobešajo, večkrat bljujejo in trpe za smrdečo drisko. Od sebe dani kurjak je najprej gost kakor močnik in belorumene barve, pozneje slizast, voden in zelenkast.

3. Kako je odvracati kurjo kolero. Da se kuga ne zanese, se je najbolje ravnati po naslednjih varnostnih naredbah: a) Ogibati se je nakupovanja tuje iz inozemstva importirane kureline; b) odstranjevati in neškodljive storiti je odpadke v domačem gospodarstvu zaklane ali porabljene tuje kureline; c) kureline ni puščati na take ceste, pašnike, potoke i. t. d., kamor zahaja tuja kurelina; č) ni puščati, da bi kupčevalci s kuretino hodili po dvorcih. — Kadar se ni mogoče izogniti nakupovanju tuje kureline, kakor n. pr. za plemo, tedaj je svetovati, da se kupljena kurelina drži zaprta 6 do 8 dni v posebnem prostoru in se šele potem spusti k domači kurelini, ako se v navedenem času niso pokazala nikakoršna znamenja bolezni. Kot ubranilna sredstva je nadalje upoštevati tudi cepljenje zoper bolezen.

4. Naredbo po izbruhu kurje kolere. Obbolelo kuretinu zdraviti, je navadno brez uspeha in zato je to

tudi ni priporočati. Veliko primerneje je, obbolelo kuretinu nemudoma zaklati in neškodljivo odstraniti, ker se tako samo v posameznih primerih pripeti, da ozdravi. Na vsak način se mora kurelina, ki je navidezno še zdrava, od obolele ali bolezni sumljive kureline takoj odločiti in v posebnih prostorih pospraviti. Zdrava kurelina mora dobiti tako posodo za pičo in pitje, ki je obbolela kurelina še ni rabila. Dalje se priporoča na videz zdravo kuretinu ločiti v več manjših partij, in ubraniti vsako dotikanje teh partij. Kurelina, ki je poginila ali bila bolna zaklana, se mora z vsemi deli tudi s perjem — ako se perje ne more na neškodljiv način tehnično uporabiti (s predelanjem v kalfildesinfektorju) — sežgati ali pa na prostoru, za mrhovino odločenem, tako globoko zakopati in z ugašenim apnom posuti, da je mrtva kurelina najmanj en meter visoko z zemljo pokrita. Jako nevarno je mrtvo kuretinu zakopati v gnojne jame ali na gnojišča, ker se kužnina kurje kolere v gnoju dalje časa vzdrži in more s tem novi izbruh kuge povzročiti. Kadar je v kakem okuženem dvorcu vsa kurelina poginila ali bila zaklana ali, kadar je od tega časa, ko je zadnja žival poginila, bila zaklana, ali je ozdravila, že minilo osem dni, tedaj se morajo vsi prostori, ki je v njih bivala bolna kurelina in — v kolikor je to mogoče — tudi vsi predmeti, ki je z njimi prišla v dotiko, korenito očistiti od kužnine. Najprimerneje se zgodi očiščenje tako: a) Kurjak, ostanke piče in skupaj pometeno nesnago je sežgati ali pa tako, kakor kuretinu, ki je za kugo poginila (tretji odstavek) zakopati; b) tla, vrata, stene, grede, posode za pičo in pitje je z vročim sodalugom (tri kilograme pralne sode na 100 litrov vode) korenito pomiti; poškodovano in malo vredne lesene predmete je najprimerneje zažgati. Zemlja in pesek je, ako možno, najmanj deset centimetrov globoko izkopati in izkopani material ravnotako kakor kurjak in nesnago (po odstavku a) zakopati. Plavališča je izpustiti in korenito počediti; c) očiščene kurnike je izdatno ozračiti, potem je č) tla, stene, vrata i. t. d. z beležem pet kilogramov ugašenega apna na 100 litrov vode) pobeliti.

V Kranju, 2. maja.

Iz državnega zbora. Odseki prav pridno delujejo. Tiskovni odsek je dognal razpravo do § 24. V pogodbenem odseku je predlagal Vsenemec Schalk, naj bi se carinska zveza z Ogrsko pretrgala in da naj se Avstrija priključi Nemčiji. Železniški odsek je včeraj poročal o predlogih glede lokalnih železnic.

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Preljubi moj Gašper!

V Kranju imate dekana, hvalite Boga, da ga imate. Ko bi bil Koblar ostal liberalec, gotovo bi ga ne imeli, vsaj Koblarja ne. Veš zakaj, Gašper, dober župnik na kmetih ne izgubi vere. Vem, da ne veš, ker si mesten človek, škrije, ki ne znaš ceniti kmetskega razuma tako visoko, kakor Pavšlar svoje fabrike. Ti pa jaz povem: Župnik izgubi vero, izgubi bero, z bero kuharico in vse prijetnosti celibatarskega življenja. Če kmetu vzame pridelke slana ali suša, pobije toča ali ugonobi kaka druga nezgoda, ne izvzame pa farovških njiv. V takem slučaju pa si zna posestnik blagoslovljenega trebuščka drugače pomagati. Mežnarja spodi po vasi, da pobira za mašo za lepo vreme, urno blagoslovi vodo in zmoli nekaj očenašev. To traja navadno tako dolgo, da dobri Bog dá lepo vreme. Na eni strani mu je pobila toča, na drugi pa je zaslužil, in tako se stvar — zgliha. — Kmet je stokal: Toča mi je pobila žito, nevihta mi je otrsela sadje, junica mi je počila, sam Bog ve, kaj bi se bilo še zgodilo, ko bi »gospod« ne bili brali maše in ne

molili za vreme. Jesen pride. V cerkvi prisopiha na prižnico dobro rejen mož, ki bere evangelij in pripoveduje o marsičem. Kmete zmerja s pijanci in nečistniki ter pravi, da bode dobri Bog, če se farani ne poboljšajo, pogubil zaradi neubogljivih in nepoboljšljivih grešnikov še njega. Poslušajte me, spokorite se, hudič čaka...

«Enega dobrega in neumnega morate imeti, gospod, ker Vas že tako dolgo čaka», oglasi se nekdo za vrati.

«Amen!» pravi župnik in oznani bero.

Toda pustiva to, Gašper!

Zadnjič je pisal «Slovenec», da je tam nekje pri dunajskem Novem mestu sodnik razsodil, da mora gospodar proč spoditi svojo gospodinjo, ali pa se poročiti z njo v šestih tednih. Pričakoval sem z vso napetostjo — ker od tedaj berem tudi «Slovenca» — kdaj bode predlagal «Slovenec», naj tudi kranjski sodniki prično preganjati divje zakone. Srce mi je skakalo pet pedi od tal. Pričel sem z velikanskim veseljem pripravljati načrt zakona, seveda v kolikor mi je moj kmetski bét v to dopustil in ga rad dam zastonj na razpolago klerikalnim poslancem. Vsebine tega načrta je namreč, da bi se kranjski »gospodje«, ki imajo gospodinje, morali poročiti v šestih tednih ali pa proč spoditi svoje gospodinje.

Za vseučilišče v Ljubljani pripravljajo slovenski akademiki na Dunaju, Pragi in v Gradcu manifestacijo, ker se je v zadnjem času gibanje za nova vseučilišča pojavilo v veliki meri.

V Trstu so imeli minulo nedeljo tržaški Slovenci občinske volitve, pri katerih so si priborili tudi mandat, ki je bil pred tremi leti padel v italijanske roke, tako da razpolagajo sedaj s šestimi mandati. Pri teh volitvah se je tudi opazilo, kako so Slovenci močno napredovali od zadnjih volitev pred tremi leti. Slovenski kandidati so napredovali za 372 glasov, italijanski pa padli za 294 glasov. Živeli!

Izgredi na Hrvaškem se še vedno ponavljajo. V Karlovcu je kakih 500 mož naskočilo kolodvor in kličeč »Abzug Madjari« so raztrgali vse madjarske napise. Več železniških uslužbencev je bilo pretepenih. Sele vojaštvo je razgnalo demonstrante.

Na Španskem so minule volitve kortesov. V špansko zbornico je izvoljenih: 232 ministerialnih, 70 liberalnih, 11 demokratov, 28 republikancev, 7 karlistov, 8 neodvisnih in 16 poslancev raznih osebnih strank. Število republikancev se je izdatno pomnožilo.

Tedenske politične vesti. V Nemčiji dobe novo prometno ministrstvo. — Angleški kralj Edvard je prišel v Rim, kjer je bil slovesno sprejet. Obiskal je tudi papeža. — Nemški prestolonaslednik se je zaročil s princesinjo Margareto velikobritansko.

Dopisi.

Iz Bukovščice. Pred kratkim ste ožigosali našega župnika radi zanemarjenja cerkvenih opravil o Veliki noči. Dopisnik je imel prav, da je obelodanil zadevo. Vendar bi bil moral našega župnika prijeti še bolj za ušesa. Res se je že mnogo pisalo o razmerju s klepetavo kuharico in njim, pa mu do danes še ni nič pomagalo. Kadar ga »Gorenjec« potipa, takrat se znoši na leci in pridiguje, da je pregrešno in velik greh, kdor daje duhovnike »v cajtenge«, in pravi, da se duhovnik mora prikrivati in ne razkrivati, če kaj napačnega stori. Mi smo pa pri takih pridigah mnenja, da ni tako velikega zagrinjala, da bi mogel pokriti Toneta in Filipa, ker sta si predaleč proč. Naše mnenje je tudi, da bi župnik raje skrbel za to, da ne bo med župljani prepira radi njegove kuharice. Vsaka reč ima svoje meje in tudi temu se mora enkrat storiti konec. Kar vse se govori, to že ni več dostojno in to je po našem mnenju greh in pohujšljivo. Kake zdražbe je napravila menda samo ona vsled prejšnjega organista,

Gasper! To bi bil špas in kratek čas. To bi bilo vpitje v Izraelu. Veruj mi pa, da so to ne zgodi, in če si bil morda že v strahu, lahko mirno zaspiš. Pomisli, dragi moj! Jaz imam vsako leto druge dekle. Na Šent Janža dan ji dam plačo, rečem: Z Bogom! in pozabljeno je. Zakaj pa župnik — Bog mi odpusti grehe, da se ne pregrešim — ne izbira vsako leto druge? Gasper, ali Ti ne veš?! Jaz tudi ne vem, mislim si pa le toliko, kolikor si pač kmet misliti sme.

Toda kaj bom drugim ščipal grehe, saj jih imam sam dovolj. Pri velikonočni spovedi nisem dobil druge pokore, kakor da ne smem brati »Naroda« in — »Slovenca«. »Slovenca« povdarjam izrecno, kajti pater še vedno upa, da se poboljšam, seveda ne s pečenim kapunom in pet let starim Dolenjcem, temveč, da slečem liberalni kozuh in oblečem klerikalni plašč. »Slovenca« vsled tega ne smem brati, ker psovke in laži, ki so nagromadene v njem, zapeljujejo k temu, da človeka mika branje »Naroda«, in to veš, da je želja po prepovedanem sadu že sama na sebi velik, velik smrten greh. Po mnenju tega patra bi kmet ne smel brati nič drugega kakor jagode in črešnje, seveda ne na farovski črešnji ali gmajni.

In pri tem ostanem Tvoj spokorjeni

kmet Jur.

ker se, kakor pravijo, ni hotel meniti z njo in je prišlo tako daleč, da je moral pustiti službo. S sedanjim pa, ker ga je vjela v mreže, je bila vsa drugačna. Župnik bi vendar ne smel trpeti take kuharice, če ne bomo primorani skrbeti tako kakor župljani Loškega potoka. Mi ne maramo, da bi se mladina pohujševala in zbijala šale o govoricah, ki se trosijo po fari. Če se ta opomin ostane brezvspešen, govorili bomo jasneje.

Z Jesenic. Občni zbor kranjskogorske podružnice slovenskega planinskega se je vršil ob številni udeležbi dne 19. m. m. v prostorih kolodvorske restavracije na Jesenicah. Načelnik pripravljalnega odbora, g. Štefan Podpac, otvoril zborovanje, naznanil, da ima podružnica že 95 članov, in pozdravi zastopnika ziljske ter zastopnike radovljiške podružnice in osrednjega odbora, podružnico pozdravi njega načelnikov namestnik g. dr. Tominšek, v imenu radovljiške podružnice nje načelnik g. dr. J. Vilfan, imenu ziljske podružnice nje tajnik g. Knafelc in v imenu planinskih piparjev g. Verovšek. Na vse te navdušene pozdrave krepko odzdravi g. Guštin z Jesenic. V podružnični odbor so bili potem izvoljeni gg.: načelnikom Guštin, tajnikom Rant, blagajnikom Podpac, odbornikom Rozman. Občni zbor je izvolil za posamezne kraje tudi svoje zastopnike. Posamezni govorniki so izrekli na to šo marsikatero krepko besedo in navdušenje je bilo splošno. Slovenska pesem se je glasila pod vodstvom g. učitelja Pianeckega in znatno pripomogla do krasnega slavlja ustanovitve te nove, še sedaj jako krepke podružnice našega društva. Načelnik osrednjega društva g. prof. Orožen je pozdravil občni zbor brzojavno.

Iz Ljubljane. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani naznanja, da je posredovalni odsek tega društva svoje poslovanje uredil popolnoma na novo, tako da bo popolnoma in vsestransko odgovarjal našim razmeram. V to svrhu si je nabavil potrebne tiskovine ter sestavil poseben poslovni red, katerega pošlje prihodnje dni vsem p. n. društvenim članom na ogled. Da bode posredovalnemu odseku mogoče vspešno razviti svoje delovanje ter natanko voditi statistiko izpraznjenih služeb, prosimo vse gospode trgovce, najsi bodo društveni člani ali ne, da službe, katere oddajajo, vedno takoj javijo posredovalnemu odseku. Ako se kdo izmed gospodov trgovcev (nečlan) želi natančneje informirati o poslovanju posredovalnega odseka, se mu takoj brezplačno vpcšlje poslovni red. Vsa pisma, tičoča se posredovanja služeb, je naslavljalati na slovenskega trgovskega društva »Merkur« posredovalni odsek v Ljubljani.

Z Dolenjskega. (Beli menihi na delu.) [Konec.] »Te Deum« so peli naši duhovniki po farovžih in po farovških glasilih, ko so beli menihi zopet poselili samostan. Več tednov so se vrstile pojedine, da so se mogli vsi duhovniki zvrstiti na pohodih. Vsi slovenski škofje so prišli pozdravit menihe. Zdaj bo pravi blagoslov zopet prišel v to dolino, so rekli škofje, župniki in kapelani. Menihi so lepo opravili grad, ker je bil že prej v dobrem stanu. Tudi so dobri gospodarji, kajti faro že imajo in z njo tudi spovednico, v samostanu se kretajo bratje — ljudstvo jih imenuje »kozle« — ki znajo opravljati vsa dela, a so v resnici pridni delavci. In ti bratje prinesejo par tisoč goldinarjev pri vstopu v samostan s sabo in jih darujejo samostanu. Te pridne, petične kozle dobivajo beli menihi iz — Gorenjske. To je pač žalostno, a vendar resnica. Doma tak človek ne bi delal toliko in hrana mu nikdar ne bi bila po volji, tukaj je vse dobro in dela za dva. Menihi nakupujejo v okolici zemljišča, kar jih morejo doseči, saj imajo še denar. Njihovi predniki so odnesli Jožefovim rokam vendar vso srebrnino in zlatnino. Počasi, pa pametno se dela, da ljudje ne bi zagnali preveč trusa. Vsako leto jih je več in vsako leto se pridobi nekaj nove zemlje. Na tihoma ujeta to zobovje v meso kmetije in meščanstva v tej dolini. Iz Francoskega preganjajo te ujedalce, pri nas v Avstriji jim pa še državna vlada sama prodaja posestva verskega zaklada. »Oesterreich« se sme po pravici imenovati »Klößesterreich«. Gorenjci pošiljate kozle in z njimi še denar! Ali Vas bo na onem svetu Bog mrzlo gledal, da ste tako trgovali z Vašim fantom. Kaj se hoče, po-

božni ste in gizdavi. V nebesih hočete sedeti na prvih sedežih. Tako, kakor v Zatičini, se delajo po socijalističnih načelih katoliške cerkve delavske kmetске zadruge. Žensk za to ni treba. Teh se dobi v kmetških hišah, če bo treba. Zenska je sploh s gospodarstvu kmetije odigrala. Le farovške kuharice in kozice imajo še kako vrednost. Tu imate pobožno naselbino! Take naselbine ozdravijo našo slabotno kmetijo. Puščati je treba bolnemu kmetu, drugače ni zdrav! V Pleterjih zidajo tudi nov samostan.. Kostanjevisko nekdanje veliko samostansko veleposestvo je že tudi izbrano za pobožno naselbino katoliške zadruge. Toliko pobožnosti — na metrske stote — kakor na Slovenskem, se ne najde nikjer! Ubogi narod! Niso ga ugonobili turški naval, ni ga poteptala tujčeva peta, temveč verska blaznost ga bo spravila iz te doline solz.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Nekaj za naše preverne kmete. Sedaj se veliko piše po časnikih o moravskem nadškofu dr. Kohnu, ki je dal zapreti nekega kapelana, ker je mislil, da je on ošibal njegovo klerikalno rogoviljenje v nekem časniku. Med tem, ko je ta kapelan po nedolžnem sedel v ječi, pa se je sam oglašil in izdal neki drugi kapelan kot pravi pisalec proti nadškofu naperjenih člankov. Ta slučaj jasno kaže, da so duhovniki od najnižjega do najvišjega taki ljudje kakor mi posvetujaki in da so v veliki zmoti tisti naši preverni hribovski kmetje, ki še vedno verujejo, da morejo duhovniki panati ogenj, točo in razne bolezni, da vedó, kje se nahaja duša tega in onega ranjkega i. t. d. in da iz dr. Šuštersiča res govori sv. duh kakor se je on bahal na svojem shodu v Ribnici.

Učiteljsko društvo kranjskega okraja zboruje v četrtek dne 7. t. m. popoldne ob dveh v Šmartnem v šoli. Poleg običajnih točk je tudi: podrobni načrt za ponavljalno šolo, poročila g. Iv. Sprachmann, učitelj v Podbrezjah.

Lep cerkljanski župan. Iz Cerkljan se nam poroča, da se je minulo nedeljo vršila seja ondotnega občinskega odbora, pri kateri je župan občinskemu svetovalcu Šipicu, ker ga je opozarjal na nekatere nepravilnosti, zagrozil z besedami: »Najboljše bilo, ko bi midva enkrat sama vkupej prišla, da bi ti s klanf puščal na glavi.« Za to nevarno pretenje se bo moral ta vrli župan zagovarjati pred kranjskim sodiščem. Sedaj utegne tudi na dan priti, kdo je zadnjikrat tako hudo napadel in obklal Šipica.

Cirkus R. Zavatta je došel v Kranj. Danes v soboto bo velika predstava, jutri v nedeljo pa dve, in sicer prva ob štirih popoldne, druga ob osmih zvečer.

Umrli je v Predosljih pri Kranju ondotni župnik zlatomašnik, g. Josip Krčon v starosti 82 let.

V Stari Loki so ustanovili katoliško izobraževalno društvo.

V Kamni gorici se je obesil 54 letni kajzar Jernej Kapus. Udan je bil pijači.

Naši klerikalni narodnjaki. Iz Lesec se nam piše: Kdor ima priliko večkrat občevati z našimi klerikalci, tisti ve, kako bore malo narodne zavesti in narodnega ponosa imajo še sedaj v naših krajih ravno farovski zaslužnjenci. Ako kateri izmed njih razume nekoliko nemščine, kaže povsod ob vsaki priliki in brez vsake potrebe z velikim ponosom svojo nemško učenost ter tolče in hrusta svojo spakedrano nemščino kakor hrvaški prašič zelod pod hrastom. Eden takih zopernih in bahatih tolkačev nemščine je tudi naš »Pogačar«, ki je nekak pobočni ali adjutant župnika Zajgeršmida. In takoj v sosedi občini na oni strani Save je Valentin Dežman »Pogačarju« podoben junak. To je tisti Dežman, ki je bil lani izvoljen za lancovskega župana na veliko veselje radovljskih klerikalcev in se od tistega časa podpisuje le s po nemško spačenim imenom: Valentin Deschmann. Ne vemo, ali hoče s tem tudi on pokazati svojo hostarsko učenost ali se hoče prikupiti kakemu uradu. Pаметen človek mora priznati, da ni umestno in značajno ne eno ne drugo in da kaže s pačenjem svojega imena kot lan-

covski župan le — svojo hostarsko budalost, ki je sploh rada udomačena pri naših klerikalcih. O tem Dežmanu, sedaj Deschmannu tudi vemo, da je posilil svojega sina v semenišče, in ko je enkrat ušel ven ter prišel domov brez tistega semeniškega »krogelca«, ga je zopet prisilil, da je šel nazaj. S tem si je menda pridobil posebne zasluge za katoliško stvar. Možakar pa najbrž še ni nobenkrat pomislil ali pa ne ve, da ni nobena posiljena stvar dobra, najslabši pa je posiljen duhoven posebno v sedanjih časih na Kranjskem, kjer duhoven že skoro dober in pošten še biti ne sme, ampak si mora s kranjsko katoliško žlindro namazati roke in jezik, ako hoče biti v milosti pri njegovi vzvišenosti dr. Šuštersiču, ki je komandant škofa Jegliča, in ako hoče kaj »naprej priti.«

Štrajk v cerkljanski kapelaniji. V cerkljanski župniji se pobira vsako leto za urne maše, to je za maše, ki se bero, da bi Bog obvaroval faro hude ure. Te maše so se zdaj brale še za staro ceno. Sedaj pa sta kapelana oznanila naleci, da odslej ne bosta brala nič več urnih maš za to ceno, kakor sedaj, temveč, da morajo župljani plačevati več za take maše, če pa ne plačajo kmetje več, jih pa tudi brala ne bosta. Pretečeno nedeljo so se kmetje posvetovali o tem, in, kakor se sliši, so soglasno sklenili, da ne plačajo niti vinarja več. Če hočejo za staro ceno maševati, je prav, kajti sedaj je čas zato in mežnarju se bo plačalo kakor dosedaj in mirna bo Bosna. V slučaju pa, da ne bodeta hotela maševati, se pa tudi ne bo nič plačalo in če tudi toča pobije, ne dobita nikake bire. Tako je prav! Pri tem zborovanju kmetov čuli so se razni dovtipi in opazke. Govorili so tudi, če bi bile sedaj kake volitve, da bi kandidat priporočen od kapelanov — a la Šuštersič in Brejc — šel rake lovit. Povpraševali so tudi, ali ima res vsaki kapelan toliko moči, da sme po želji svojega telesa odreti kmeta in mu razen obligatnega krompirja in soka vzeti vse. Tu bi se lahko reklo, da kmetu vse požro! Da res vera peša in, če bo šlo tako naprej, mora tudi opesati in ne bo čudno, če se pomisli, kaj vse se dandanes sliši, vidi, godi in govori.

Iz Mengiša. Pivovarna Julij Stare je predložila okrajnemu glavarstvu v Kamniku prošnjo s potrebnimi načrti za dovoljenje prenareditve vodosilne naprave svojega mlina na Mlinšici v Preserju v napravo za pridobitev električne sile in prevajanja taiste v Mengiš v svrhu obrata in razsvetljave pivovarne.

Iz Mojstrane se nam piše: V eni zadnjih števil »Gorenjca« smo brali, da naš c. kr. poštar g. A. Pretnar ni postrežljiv in da se ne drži svojih, njemu predpisanih uradnih ur. To pa ni resnično. (Ker ne maramo nikomur delati krivice, smo sprejeli te vrstico v naš list, da se čuje mnenje tudi z druge strani. Opomba uredništva.)

Iz Bohinja se nam piše: Dne 24. aprila t. l. na Koprivniku umrl župnik g. Anton Payer bil je mirnega in dobrohotnega značaja. V politiko se ni vtikal, ker je ni razumel in ker se ni maral obklati z nepotrebnim delom. Ko je lansko leto prišel škof Jeglič birmovat tudi na Koprivnik, dal mu je 1000 gld. za njegove nepotrebne »zavode«. Nam se ne zdi posebno plemenito to dejanje ranjkega. Stem denarjem bi se dalo za naše revno ljudstvo marsikaj bolj koristnega in potrebnega storiti kakor podpirati šole, ki imajo namen še bolj utrditi v naših krajih za ves slovenski narod tako pogubonosni klerikalizem. Sodi se, da bi imel zapustiti še precej premoženja v gotovini. Umrli je brez oporoke vsled kapa.

„Vodnik po Gorenjskem.“

Ravnokar sem pričel s sestavljanjem »Vodnika«, vsled tega prosim one sl. tvrdke, ki so mi obljubile, oziroma še niso doposlale besedila za inserate, da store to tekom par dni, da pojde delo urneje od rok.

Zahvaljujoč se že naprej za cenj. naročila, beležim

z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, založnik »Vodn. po Gor.«

«Gorenjec» — sibirski volk! Ptica spoznamo po perju, našega Koblarja pa po krokanju. Kadar se oglasi v «Slovenskem Listu» na svoj oduren način, takrat občinstvo takoj sklepa iz glasu na hripavega pevca. Tako tudi gledé dopisa v zadnjem «Slovenskem Listu». In da bi nihče ne dvomil na pisčevi osebi, nam dopisnik takoj začetkom dopisa pomoli pod nos svojo, z njemu lastnim vonjem parfimirano vizitnico: «Pamflet, katerega je bil „Gorenjec“ prinesel pod naslovom „Naše vstajenje“ svojim bralcem za piruho, je svinjarija prve vrste...» Kdo bi kranjskega tehanta ne spoznal na «svinjariji»? Specifično Koblarjevemu uvodu sledi dopis, kakor ga je le mogel napisati človek, ki ni vaju boljše družbe in ki se je v vzduhu ljubljanske prisilne delavnice privadil nekam čudnih manir. «Naše vstajenje» je — bodisi v resnici ali le navidezno — tako razvnelo kranjskega dekana, da sedaj kar divje maha krog sebe. Kar je v cerkvi na velikonočni ponedeljek započel, sedaj v «Slovenskem Listu» nadaljuje. «Naše vstajenje» mu je najboljši povod, da zopet enkrat prav prostaški hujška zoper «Gorenjca» in posameznike. Trudi se kakor vedno zamen, kajti pametno kranjsko meščanstvo ve prav dobro, da je pesem treba presojati v celoti in da pisec ni imel drugega namena, kakor šibati za narod naravnost pogubonosno počenjanje «Rincev», t. j. klerikalcev — duhovnikov kakor posvetnjakov — in ožigosati Slovanom tako neprijazno laško politiko rimske kurije. Če Koblar ne bo miroval, bomo po vzgledu «Sl. Naroda» jeli v pouk širšim krogom objavljati že pripravljene članke, v katerih se bomo podrobneje bavili z omenjenimi razmerami. Koblar iz pesmi trga posamezne besede ter cele odstavke, jih po svoje zavija, laže, da menihe nazivljemo «praseta» in da ne prizanašamo niti papežu. Kaj «po dekanovem mnenju» meri na tega ali onega, zato se ne brigamo in tudi na um nam ne pride, da bi na dekanov poziv razlagali pesem, ker je za pametne in za ljudi brez predsodkov dosti jasna. Verujemo, da Koblarju ne ugaja, ker se menda čuti zadetega. Toliko mu pa lahko povemo, da bi bil prav on pred kakimi sedmimi ali osmimi leti kot nezadovoljen kurat podpisal «Naše vstajenje» kar z obema rokama. Sedaj seveda kot kranjski tehant se je osmelil zapisati v «Slovenskem Listu» naslednje besede: «Prav je tedaj imel č. g. dekan Koblar, ki je z ozirom na oni pamflet („Naše vstajenje“) označil „Gorenjca“ kot volka, ki hoče Kranjce odtrgati od črede Kristusove. Ali senič nezditemu «častitemu gospodu», kako grozno smešno se slišijo navedene besede iz ust človeka, ki je še pred par leti lezel po liberalni lestvi navzgor, ki je zabavljajl čez «faruceljne», ki je bil s svojim škofom tako navzkriž, da je bila zanj spisana že ekskomunikacijska bula in katerega so klerikalci tako črtili, da za časa pogajanj mej obema slovenskima strankama o njem niso hoteli ničesar slišati! Smešno so pa te besede tem bolj, ker jih je rabil Koblar v Kranju, kjer ga razun nekaj borniranih tercijskih vsi tako dobro poznamo. Odkar biva mej nami, se nasprotstva čimdalje bolj poostrujejo, zanesel se je razdor namenoma v nepolitična društva, blatijo se posamezniki, blatijo se rodovine, in zastruplja se socijalno življenje, tako da so razmere postale že uprav neznosne. Koblar se ima zahvaliti le treznosti posameznikov, da ni že pobiral svojega cilindra po kranjskem trgu. In ta človek, ki dosedaj še ni ničesar dobrega storil v Kranju, ki po svojem trobilu le še neti sovraštvo in kot pastir bega «čredo», ta človek je oblekel ovčji kožušek in vpije, da «Gorenjec», ta «sibirski volk» hoče Kranjce odtrgati od črede Kristusove. O da, «Gorenjec» je odtrgal že marsikako ovco in jih bo še več odtrgal, a ne od črede Kristusove, temveč od — Koblarjeve! In to je, kar tako silno peče kranjskega tehanta.

V Domžalah je vtorek umrl po daljšem belehanju g. Ivan Janežič, sin vlega narodnega župana g. Matevža Janežiča. N. v m. p.!

Mrtvo truplo so našli pri Dražgošah v neki grapi. Pred nekaj dnevi so prosili otroci od te ciganke v Dražgošah kave in sladkornja za svojo mater. V nedeljo pa so otroci iz Dražgoš prišli domov in so povedali, da leži v gozdu mrtva ženska.

II. peš-izlet «Gorenjskega Sokola» se vrši ob ugodnem vremenu jutri v nedeljo v Medvode, kjer se vrši potem ob 5. uri javna telovadba. Odhod iz Kranja ob 1½ 2. uri popoldne. Zbirališče: telovadnica. — Isto nedeljo priredi tudi prosluli Žirovnikov mešani pevski zbor iz St. Vida popoldanski izlet istotja.

Iz Škofje Loke se nam poroča: Kadar je pri nas kakšen pogreb, naš cerkovnik nabere nekaj šolarjev, da nosijo križ, škropilnico in druge reči. Tem otrokom navadno nič ne dajo, čeravno se zaračuna «veliki pogreb», povrhu pa še zamude šolo zaradi tega. Pred tremi tedni sta tudi zamudila dva učenca šolski pouk na ta način. G. učitelj jih je pridržal v šoli, da sta delala zamujene naloge. Prihrul pa je v šolo kapelan Petrič in vprašal, zakaj sta v šoli pridržana. Učitelj mu je povedal. Na to pa je začel kapelan kričati v pričo drugih učencev, ki so bili tudi v šoli (pri posebni uri): «Zaradi tega nimate pravice nobenega zapreti. Le pojdi domov!» Učitelj je bil popolnoma opravičen, da je to storil, ker to ni noben upravičen vzrok, za kar sta ta dva izostala iz šole. Ravno ta kapelan je tudi rekel pri seji krajnega šolskega sveta, da je prepovedano brati učiteljem «Učiteljskega Tovariša». To je ravno taka traparija, kakor bi rekel kdo kapelanu, da ne sme brati duhovskega lista, n. pr. ... Taki so ti kapelani. Vedno se vtičejo v druge reči, ki jim niso prav nič mar. Ni čudno, da postajajo ljudje vedno bolj siti takih dušnih pastirjev. Posebno učitelji vedno bolj izpregledavajo, da hočejo iz njih napraviti zopet mežnarje. To bi bili zopet zlati časi.

Kamniški podružnici družbi sv. Cirila in Metoda priredita v nedeljo dne 3. maja 1903 v dvorani «Narodne čitalnice» veselico s prijaznim sodelovanjem pevskega društva «Lira». Spored: 1.) Suppè: «Pesnik in seljak». Overtura. Svirata na klavirju gospici Ana Močnikova in Štefi Novakova. 2.) «Starinarica». Veseloigra v enem dejanju. Češki spisala B. Vikova-Kunětická. Prevel Fran Gestrin. 3.) Jos. Kocijančič: «Majniku», moški zbor, poje «Lira». 4.) A. Askerc: «Mi vstajamo!» deklamuje gđc. Enica Fischerjeva. 5.) J. Schnabl: «V kostanjevem logu», duettino za citre, svirata gospici Štefi Novakova in Minka Kenda. 6.) P. Hug. Sattner: «Na planine!» moški zbor, poje «Lira». 7.) J. Soltys: «Sladek sèn», pesem za dvoje citer in gosli, proizvajata na citre gospici Štefi Novakova in Minka Kenda, na gosli g. A. Vaniček. 8.) Srečolov z lepimi dobinki. Blagajnica se odpre ob sedmih zvečer. Začetek točno ob polosmi uri. Vstopnina za ude podružnične 50 vin., za neude 80 vin. Z ozirom na blagohoten namen velikodušnosti niso postavljene meje. K mnogostevilni udeležbi uljudno vabita združena odbora.

Izpred sodišča. Znani Miha Pravhar je bil kaznovan te dni radi napada g. Žirovnika v Voklem na tri tedne zapora.

Domišljavi Tomaž. Ko smo pred leti še prijateljski občevali z g. Tomažem Pavšlarjem in imeli z njim svoje burke, takrat se nam pač ni sanjalo, da bo mož še enkrat zašel med — pisatelje. Res prav nihče ni mislil, da je v možganih gospoda Maže nakopičene toliko učenosti. Kake tri leta sèm pa leze vedno bolj na dan Tomaževa pisateljska žila. Temelj svoji slavi je položil z epohalnim, vsemu učenemu svetu dobro poznanim delom «Uvaževanja vredna pojasnila». Potem je sledilo še nekaj člankov v «Slovenskem Listu», ki nikakor niso zmanjšali njegovega pisateljskega renomeja in prav v zadnjem času bruhajo izpod «njegovega» peresa z uprav elementarno silo na dan vsestranski premisljene razprave o «navadnih in nenavadnih ničlah». Mož stresa učenost res kar iz rokava. In v zadnjem «Slovenskem Listu» je povabil še celo nas pohlevne ljudi — kakšna čast! — kar na dvoboj, češ, če mu ima kdo izmed nas (pri «Gorenjcu» namreč) kaj povedati, naj mu le pove, kajti: «mogoče mi s tem dá priliko, da še tudi jaz (Tomaž namreč) o tem in onem izpregovorim razločnejše in odločnejše pred vso slovensko javnostjo!» Ta je možka! Tako govori mož, ki ima že trdno pozicijo v javnosti in čegar beseda tudi kaj velja! Z ozirom na Pavšlarjevo «avtoriteto» se ne upamo spuščati v boj in prav res, da rajše «ausknajfamo», kakor da bi g. Tomaž spustil še enkrat na

nas listo grozno pošast, svojo vodovodno kačo. Na njegov poziv, da naj se dotičnik podpiše, ki mu odgovarja, naj izvoli vzeti na znanje, da se ravnamo po njegovem prijatelju Koblarju, ki se nikdar ne podpiše, čeprav je odet z lastnim perjem in da prav radi privoščimo nedolžno veselje Pavšlarju, ki se tako rad vidi »drukanega«, čeprav se lepoteči s pavovim perjem. Ker pa g. Pavšlar vedno besediči, da postopamo proti njemu iz osebnega sovraštva, hočemo prihodnjič enkrat nekoliko popisati »delovanje« tega pravcatega »enfant terrible« kranjskega mesta, tako da bo spoznala domišljavega Tomaža »slovenska javnost« in da ga bodo celo spoznali v Trstu, kamor v zadnjem času tako poželjivo obrača svoje oči.

Vojaški nabor za sodnijski okraj Tržič se je vršil dne 27. aprila t. l. v Tržiču in je bilo med 98 mladeniči potrjenih 24. Za sodnijski okraj Škofja Loka se je vršil nabor 28., 29. in 30. aprila v Škofji Loki. Prvi dan je bilo potrjenih 35 izmed 150 mladeničev, drugi dan 29 izmed 114 in tretji dan 13 izmed 58. S tem je vojaški nabor 17. dopolnilnega okrajnega poveljništva za letošnje leto končan in je bilo izmed 5916 stavljenecv potrjenih 1777.

Križem sveta.

Križem sveta. Nadvojvoda Franc Ferdinand pride kot polkovnik v Ljubljano. — V Meranu se je zastrupil župnik Denek iz Bonlovice. Obenem si je z britvijo pre-rezal žile na rokah. — V Gradcu so se povodom praznovanja prvega majnika primerili veliki izgredi. Policaji so rabili orožje. Govori se celo, da sta bila dva redarja ubita. Potrjena ta vest še ni. — V Solunu vlada silna panika vsled dogodivših se dinamičnih atentatov. Eksplozija v otomanski banki je bila tako močna, da se je streslo vse mesto. Dva izmed dinamitardey sta bila ubita, ranjenih je pa mnogo ljudi. Provozročitelj atentata je neki učitelj. Hotel je pobegniti, a policija ga je prijela. V Carigradu vlada splošno mnenje, da je vojna med Turčijo in Bolgarsko skoro neizogibna.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu marcu 1903 je 164 strank vložilo 66.137·82 kron, 84 strank je vzdignilo 16.842·86 K, 21 strankam se je izplačalo posojil K 66.020—. Stanje vlog K 699.010·14. Stanje posojil K 469.276·88. Denarni promet 219.723·70 kron.

Otvoritev kegljišča.

Slav. p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da je moje kegljišče z **jutrišnjem dnem** otvorjeno.

Z odličnim spoštovanjem
105—1 **Gostilna Peter Mayr v Kranju.**

Mestna hranilnica
v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

5—8 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3.088.327·61. Stanje hipoteknih posojil K 1.911.009·05.

Otvoritev vinske trgovine

na debelo in na drobno v zaprtih posodah. Cena je na drobno po 28 kr. liter. V zalogi imam črno, rudeče in belo istrijsko vino raznih vrst po najnižji ceni. Ob nedeljah in praznikih od 2. ure popoldne, v Kranju Savsko predmestje št. 17.

Marko Bratovič,
Blaž Rados.

66—3

Tedenski sejem v Kranju dne 25. m. m.

Prignalo se je 315 glav goveje živine, 20 telet, 445 prašičev, — ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7·75, prosa K 8—, ovska K 6—, rži K 6·50, ajde K 8—, ječmena K 7—, krompirja K 2·50.

102—1

Vrtnar se s 15. majem t. l. sprejme
v Valjičnem mlinu v Kranju.

Dva izurjena mizarska pomočnika

v stavbinskem delu takoj sprejme

104—1 **Anton Drukar,** mizarski mojster v Kranju.

! S 1. majem sem prevzel hotel in restavracijo „Sangrad“. Priporočam se slavnemu p. n. občinstvu, katero dobi pri meni najboljšo postrežbo. **!** 103—1

Anton Kumer st., vulgo „Šraufar“.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

7—9

pri **Albinu Rantu,** Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

*Lepo je novo otvorjeno skladišče oblek
v Ljubljani!*

*Vsak čas zadnje novosti konfekcijskih oblek
za dame in deklice, gospode in dečke po
najnižjih cenah.*

**„Angleško skladišče
oblek“.**

F. W. Netschek, c. kr. dvorni založnik.

Oroslav Bernatovič, poslovodja.

Centrala:

88—3

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Filljalke: Resljeva cesta št. 3., Zagreb, Illica št. 17.

III. 167—81

Blag. gospod

Piccoli

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospe, katera je trpela dolgo časa na nervoznosti, sem uporabljal z izvršnim uspehom **Vaše** železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. štabni zdravnik

Raštelj št. 19.

GORICA, 6. junija 1902.

Polliterska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **GABRIEL PICCOLI** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.

L. Fürsager, Radovljica

„Pri Primožu“

Trgovina z oblačilnim, špecerijskim, steklenim in materialnim blagom, lišpom (Aufputz), drobnino; zaloga raznega blaga za šivilje in krojače, perila in obleke. Zaloga šopkov za neveste, nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Klajno apno za živino.

Špirit in žganje. Šipe in kit. Suhe in oljnate barve, laki, firnež, čopiči vseh vrst. Okraski za rakve.

V podružnici „pri Blažku“:

Špecerijsko blago, moka, žito, šolske potrebščine, sladkarije in igrače. 54—3

Odda se v najem v hiši št. 180 v Kranju na glavnem trgu

pritličen prostor

pripraven za mesarijo in prodajalno, v isti hiši zadaj

mal prostor pripraven za skladišče

oziroma tudi za stanovanje,

skladišče

tik kavarne Geiger. — Povpraša naj se pri g. **Rudolfu Kokalju v Kranju.** 84—4

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 %

od dne vlotitve do dne vžitja brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

43—9

Vabilo k prvi plesni veselici, katere se vrši v nedeljo, dne 3. maja v gostilni »pri Kroni« v Kranju. Začetek popoldan, in sicer ob vsakem vremenu. Za dobro postrežbo je skrbjeno. Za prav mnogobrojni obisk vabi uljudno vdani gostilničar.

Naznanilo.

Kakor čujem, se še vedno povprašuje po meni v hiši št. 132, kjer sem bil poprej. Vsled tega naznanjam, da sem se **preselil** v hišo št. 118 zraven velikega vodnjaka na glavnem trgu in prodajam še ravnotako kakor prej **vsakovratne knjige**, katere tudi vežem lepo trpežno in po nižji ceni, kakor vsak drugi. Dalje se dobe pri meni tudi kolesa (biciklji), nova in stara. Novo stane 70 gld., staro pa 20 gld. kakor tudi vse druge, zraven spadajoče stvari.

Priporočam se

95—2

Pavel Bizjak, knjigovez

Kranj št. 118, glavni trg zraven velikega vodnjaka.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

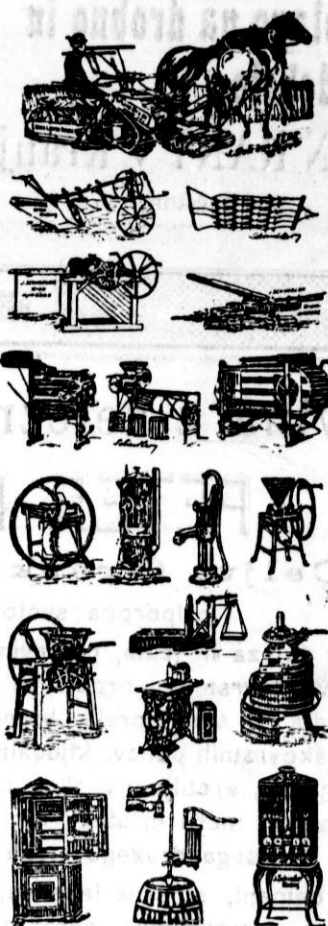
Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d. 81—48

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

Ivan Schindler, Dunaj III. 1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlakalnice, vile, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodo-vode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje soda-vode in penetih se vin, stroje za sladoled, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železnopobišstvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstr. 12.

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice
najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

kletke za ptice

se izdelujejo po naročilih in označeni velikosti trpežno dobro in po nizki ceni.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

61—3

Otroški vožički

4·50

gld.

4·50

gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4·40, 5·50, 6·50, 7·50, 8—, 9—, 10—, 12—, 14—, 16—, 18—, 20— gld.

Galanterijsko blago na drobno in na debelo.

39—5

ALBIN RANT v Kranju

pod mestom.

SLADOLED

ledeno kavo in čokolado več vrst izdeluje vsak dan svežo

Emil Brandt

99—1

slasčičarna v Kranju.

Zunanja naročila točno in ceno!

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto.

58—6

68—6

Najboljša garantirano pristna

južna vina

Portwein, Sherry, Madeira, Marsala, Malaga i. t. d.

se dobivajo

v Kranju in v Škofji Loki pri Francu Dolencu.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

182—10

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Večkrat premizano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in ceno
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Drelse
v Ljubljani.

75—40

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva,

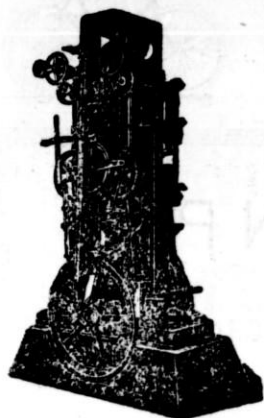
priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podok,
otročjih vozičkov, naslonjačev, postel-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—2

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

Ljubljana 76—49

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalne,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica čevl in pasov

R. A. SMEKAL

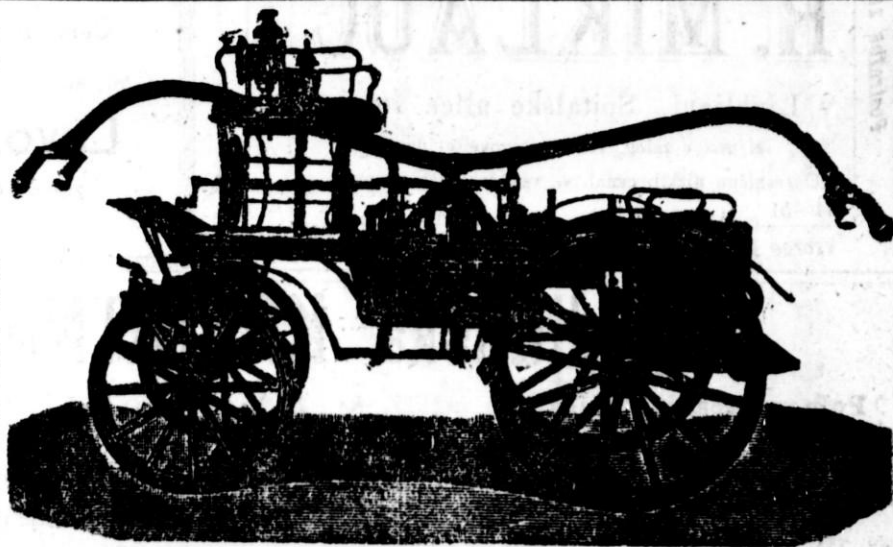
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča

15—15

glavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzalini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Priznано najboljšę

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurencę po finosti, ki omogočajo z
jako majhno množino pobarvati veliko po-
vršino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja. 82—48

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Andrej Boncon

149-33 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSTNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko

spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
matančno po naročilu.

Znanja naročila se iz-
vršajo točno in po najnižjih
cenah.

Čimri se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

Kdor hoče kupiti ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

v Kranju, glavni trg št. 118.

Franc Omersa

51-8

v Kranju

prodaja dobro in po ceni špecerijsko blago, deželne pridelke, železo, izdelke iz železa in kovin, razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hišno opravo. — Karbolineum, firnež, lake, oljnate in suhe barve, najfineje mazilo za kola, stroje in usnje, Roman- in Portland-cement, okove, tra-verze, šine za stavbe i. t. d. Semena, trave, domače detelje, najfnejše lucerne i. t. d.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenco ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepence v najboljših kakovostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba straniš in kopelnih naprav od preproste do najfineje izvršbe proti jamstvu primerne, trpežne dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 118-40

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča. 74-51

Vzorke pošilja na zahtevanje poštne prost

Potrdba zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

Ženitev.

Posteno gospodično ali mlado vdovico, katera ima veselje do kake male trgovine, z nekoliko imetkom, se tem potom želi spoznati odnosno ženiti mladenič 28 let.

Dopisi naj se pošljejo na uredništvo »Gorenjca« pod naslovom »Bog in sreča«. 100-1

Ure, zlatnino in srebrnino

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst prstanov, uhanov, brošk, verižic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73-46

H. SUTTNER

urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

Izšel je ravnokar najnovejši cenik.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97-44

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

ČLOVEK IN POL.

ROMAN.

Napisal IVAN ŠORLI.

Lično opremljena knjiga v izvirnem zavoju

po načrtu akad. slikarja Iv. Vavpotiča.

Cena brošir. K 2:50, po pošti K 2:70.

96-45

Izdal

Lavoslav Schwentner

založnik in knjigotržec v Ljubljani.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija). 11-16

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Zahtevajte „Gorenjca“
v vseh gostilnah in kavarlah!

Vljudna prošnja:

Prikupovanjune zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Vsak, kdor ima prašiče

naj da zdravemu prašiču vsak teden eno polno žlico med krmo:

Kranjske redilne moke za prašiče

doktorja pl. Trnkoczyja krmilno in hranilno sredstvo
zboljšuje, pomnožuje:
meso! mast! rejo! zdravje!

Dobiva se 1 zavojček 50 vinarjev pri trgovcih ali pa 5 zavojčkov poštne prosto z vsoto zavojnine za 3 krone proti povzetju

v tovarniški zalogi lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Na stotine zahvalnic, tudi uradno poverjenih o dobrih uspehih pri zdravih in bolnih prašičih prihaja vsak dan. Iste so vsakemu na razpolago in se na zahtevanje pošiljajo poštne prosto.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 3 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška (moke) za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška (moke) za prašiče.

Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip Englišoh
 železniški nadzornik.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
 stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetilk!

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoludne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vposiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.